

Քույ՛ք Բագուի համար շատ գիտելիք և գրելիք կան գանազան գրեանց մէջ և տեղական ժողովրդեան մօտ, ինչպէս և օտարազգի ճանապարհորդների գրուածոց մէջ. գոր օրինակ՝ Սէն Մարտէն, Կիմպֆէր, Ադամ Օլարէիւս, Քեաթիպ Չէլէբի ևն, բայց նրանցից տեղեկութիւն քաղելը իմ գիտութիւնից և կարողութիւնից բարձր լինելոյ պատճառաւ՝ թողուցի, յանձնելով և խնդրելով դարձեալ յարգոյ վարժապետներին՝ պարապ միջոցում աշխատել իմ գրուածոցս թերութիւնը լրացնելու:

Յիրաւի Բագուի բերդի և աշտարակի վրայի արձանագրերի պատճէնները պէտք է վերցնէի տեղագրութեանս մէջ դնելու, բայց պարսիկ կարգացողներն ասացին, որ այն գրուածքները պատմութեան նիւթ չեն, այլ զուրանից առած աղօթքներ Քիւֆի կամ Սինդի, Արապի գրով՝ բերդի հաստատութեան համար և յիրաւի բաւական զօրաւոր աղօթքներ են, որ կարողացել են իբր թէ ազատ պահել բերդը ռուսաց հզօր և ահարկու թնդանօղների ձեռքից, և ամբողջ պահել երեք, չորս հարիւրաւոր տարիներ:

Բագուեցւոց զբօսարանն է Բայիլ և Բիբիհէյրաթ անունով քաղաքի շրջակայքը, իսկ դարնանը՝ Զիրա անունով կղզեակը, ուր շոգենառակով (պարկազ) և նաւակով գնալով բազմութեամբ՝ գուարձանում են թռչուն և ճագար որսալով և կերուխումով, որ տեղ կիրակի օրերը յառաջուց գնալով կապալառութեամբ պատրաստում են կերակուրներ և ըմպելիք, և թանգ թանգ վաճառում են բագուեցւոց վրայ:

Բագուեցիք ունին զբօսավայր և քաղաքամիջի ճեմելիքը (բուլվարը), որ զարդարւած է առաւել իլզուն անունով հասարակ ծառովք, որ էջմիածնայ գաւառի Մարգարէի գիւղի շրջապատը՝ Երասխի ափերին լիքն է իբրև վայրենի մացառ:

Զբօսավայր է նաև երկաթուղւոյ կայարանի (վակգալ) ծառաստանը, ուր գնացողը զբօսնում է առաւելապէս երկաթուղւոյ գնացքի տեսարանովն:

Բագուի եկեղեցին չունի յարմար առաջնորդարան, որ առաջնորդը կարողանայ կառավարել ինչպէս ունի Տփլիս, Չուշի,